

Rézsűk növényei

A RÉZSŰK, DOMBOLDALAK ÚJ LEHETŐSÉGEKET NYÚJTANAK, ÉRDEKES TÁVLATOKAT NYITNAK A KERT ALAKÍTÁSÁBAN VAGY ÁTALAKÍTÁSÁBAN. A SZINTKÜLÖNBΣÉGEKET KIVÁLÓAN KI LEHET HASZNÁLNI LÉPCSŐKKEL, KIS VÍZESÉSEK, TERASZOK, SZIKLAKERTEK KIALAKÍTÁSÁVAL.

PAP EDINA

Lejtős területen a legfontosabb teendő a talaj megkötése. A rézsű hajlásszögét a magasság és a hosszúság aránya mutatja: ha egyméterenként egy métert lejt a rézsű, tehát az arány 1:1, akkor egylábasnak, ha egyméterenként 2 métert lejt (1:2), akkor kétlábasnak nevezzük. Az egylábas rézsűt füvesíthetjük is, a meredekebbet már célszerű inkább fákkal, cserjékkel, évelőkkel beültetni. Kétlábasnál meredekebb rézsűnél teraszokat alakítsunk ki, amiket támfalal támasszunk meg (1. kép).

A rézsűkertekbe olyan fákat, cserjéket és évelőket válasszunk, amelyeknek a gyökérzete sűrű, tarackol vagy gyökérsarjakat hoz, illetve hajtásaik legyökeresednek. Mivel a legtöbb magyarországi kert apró, néhány kisebb természetű, napos fekvésbe, száraz talajra való növényt ajánlunk erre a célra.

Terülők

Rézsűk gyors befuttatására, télen is kiváló fedésére a terület természetű örökzöld cserjék alkalmazása. A legnépszerűbb és a legszíngazdagabb területű alkatú tűlevelű örökzöld a henye boróka

(*Juniperus horizontalis*). De Hajtásai a talajon kúsznak, gyakran legyökeresednek. Csak fajtáit termesztik. A *Blue Chip* lombja ezüstös kék. Talajban nem válogat, napos helyre ültessük. Mindössze 30 cm magas. A *Wiltoni* lombja szürkészöld, napra, félárnyékba való, 20-40 cm magasra nő. Gyors növekedésű a *Jade River*, lombjában a pikkely- és a tűlevelek is megtalálhatók. Ezüstszürke lombja télen lilásra színeződik. Szép sárga lombú fajtái vannak a *Juniperus media* fajnak. Rézsűk megkötésére kiválóan alkalmas a *Pfitzeriana* és annak sárga változata, a *Pfitzeriana Aurea*. Az előbbi igen nagyra nő, idősebb korban a 3-4 méter is elérheti, ezért inkább nagy terekre való, a sárga változat növekedése gyengébb. Alacso-

nyabb terülő bokrot nevel a szintén sárga lombú *Gold Coast*. Kékeszöld lombú, alacsony termetű a *Berry Hill*. A *Juniperus procumbens Nana* kisebb rézsűkre, sziklakertekbe, kőfalakra ültethető, sűrű, tömött párnát alkotó, szürkészöld lombú változat. Jó szárazságtűrő, így öntözellen viszonyok között is mutatós a *Juniperus sabina Tiszakürt*. 80-100 centi magasra nő, pikkelylevelei szürkészöldek. Nagyobb rézsűk fedésére választhatjuk a tiszafa levelű borókát (*Juniperus taxifolia*) is (2. kép). A nemes jegenyefenyő (*Abies procera*) *Prostrata* fajtája igazi különlegesség a rézsűn, sziklakert-

ben. Ezüstszürke ágai a földön hevernek, egymásra hajlanak. Napos fekvésbe, jó minőségű talajba ültessük.

Ha valaki nem rajong a fenyőfélékért, választhat a lomblevelű örökzöldek közül is. A legnépszerűbb terülő alkatú lombos örökzöld a szőnyegmadárbirs (*Cotoneaster dammeri*). Szára a talajfelszínen heverő, legyökeresedő. Nemcsak sötétzöld leveleivel díszít, hanem május-júniusban nyíló, apró fehér virágaival, ősszel pedig borsónyi, fénylő, piros bogvötermésével. Félárnyékos helyre, nem túl száraz talajba ültessük. Ajánlott változatai a *Cotoneaster dammeri var. radicans* és a *Skogholm*. A mirtuszlonc (*Lonicera nitida*) *Maigrün* fajtája mindössze 80 centi magasra nő, élénkzöld színét télen is megtartja. Jól nyírható. Az örökzöld lonc (*Lonicera pileata*) 40 centi magas, szélesen elterülő hajtású talajtakaró cserje. Virágai sárgák, májusban nyílnak, bogyói lilák.

Árnyékba

Árnyékos rézsűk, támfalak befuttatására alkalmasak a borostyánok (*Hedera*). Számtalan levélszínű, mintázatos fajtája ismert. Talajtakarásra alkalmas a közönséges borostyán (*Hedera helix*), valamint *Ördögárok* és *Perint* fajtája, a

kaukázusi borostyán (*Hedera colchica*) Sulp-hur Heart fajtája, illetve az ír borostyán (*Hedera hibernica*). Ha borostyánt ültetünk, vegyük figyelembe, hogy könnyen elburjánzik, fölfut a fákra és megfojtja azokat. Éppen ezért rendszeresen metsszük (3. kép).

Fák, cserjék

A lombhullató cserjék közül a fanyarka, a törpe-mandula, a cserszömörce, a kúszómahónia, a gyepűrózsa, a hóbogó, a borbolya, az orbáncfű, a gyöngyessző, az északi gyöngyessző, a jeneszter, a zanót, a boroszlán alkalmas. Az évelők közül az erikafélék (savanyú talajt kedvelnek!), levendula, rozmaring, zsálya (színes levelű fajták), indás ínfű (bordó levelű fajtája), harangvirág, bőrlével, ikravirág, szellőrózsa, ligetszépe, Waldstein-pimpó, gyíkfü, kankalin, tavaszi hérics, kúszó lángvirág (4. kép) ajánlható.

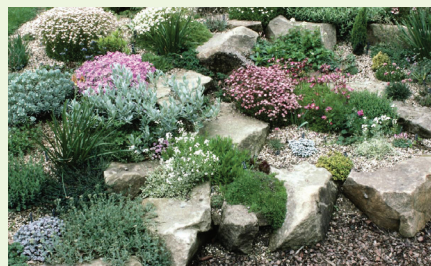
Lomblevelű fák közül rézsűbe ültetésre alkalmas az ecefa és a csepleszmedgy. Mindkettő erősen sarjadzik, így a kezdeti időszakban, amíg a terület cserjék, évelők nem borították be egészen a talajt, a sarjak eltávolítása rendszeres feladat. Az örökzöldek közül ültethetünk egy-egy oszlopos termetű tiszafát (*Taxus baccata Fastigiata*), borókát (*Juniperus Scopulorum Blue Arrow*), örökzöld ciprust (*Cupressus sempervirens*).

A rézsű növényeit úgy válogassuk össze, hogy minden évszakban legyen szín (lomb vagy virág) a társításban. Ültetést követően, addig, amíg a növények be nem töltik a nekik szánt teret, a gyomosodás és a víz-, talajmegtartás érdekében fedjük talajtakaró faapríték-mulccsal a területet. Mivel a rézsű nem intenzíven fenntartott terület, egynyári virágot ne ültessünk. A rézsűben évről évre a túl-nőtt növények visszavágása, az elpusztult növények pótlása és a gyomlálás a feladatunk.

Rézsűs sziklakert

A rézsű alkalmas sziklakert kialakítására is. A sziklakertbe való növények száma végtelen, elsősorban alacsony, párnás növekedésű mészkő-sziklagyepi évelők, törpe örökzöldek valók ide. Ősszel ültethetünk apró hagymás virágokat is (krókusz, szellőrózsa, kis méretű nárciszok és tulipánok), hogy már kora tavasszal virítsanak. A legnépszerűbb sziklakerti évelők a kötőrőfű (*Saxifraga*), a daravirág (*Draba*), a varjúháj-fajok (*Sedum*), a pázsitszegfű (*Armeria*), a kövirózsa (*Sempervivum*), a kakukkfű (*Thymus*), a csarab (*Calluna*). Ezek közül egyet-egyet a nagyobb sziklák földdel feltöltött mélyedéseibe is ültethetünk. Alacsonyabb fűfélék közül is bátran válasszunk: pl. medveszőr-csenkesz (*Festuca gautieri*), deres csenkesz (*Festuca pallens*), alangfű (*Imperata cylindrica 'Red Baron'*).

Ha kis patakot is tervezünk a rézsűbe, akkor néhány vízparti növényt, sásféléket, sárganószirmot, gólyahírt, boglárkát, tradesz-kanciát is ültethetünk.

A SIKERES ÜZLETÉRT

KEZDJE A NAPOT A MEGÚJULT

MAGYARMEZOGAZDASAG.HU

AGRÁRHÍRPORTÁLLAL!

- Megújult külső és tartalom
- Havonta több mint 500 hazai és nemzetközi agrárhír, videóriport
- Több 10 000 cikket tartalmazó agrárhír-archívum

magyarmezogazdasag.hu - az Agrárhírportál

